

Strukturel saldo til Dansk Økonomi, efterår 2012

Notatet dokumenterer metoden til beregning af strukturel saldo, som ligger til grund for Dansk Økonomi, efterår 2012.

1. Introduktion

Den strukturelle saldo er en beregnet størrelse, som har til formål at belyse stillingen på de offentlige finanser, når der renses for konjunkturernes indvirkning på de offentlige udgifter og indtægter samt andre midlertidige og særlige forhold.

DØR har arbejdet med beregning af strukturel saldo i nogle år og præsenterede første gang en beregning i Dansk Økonomi, efterår 2010. Beregningen, som dokumenteres i dette notat, er en videreudvikling af denne tilgang. DØR vil løbende arbejde med beregningen fremover.

I notatet gives først et overblik over forskellige institutioners tilgang til beregning af strukturel saldo. Dernæst præsenteres den overordnede tilgang i DØR's beregningsmetode. Afslutningsvis gennemgås beregningsgrundlaget for den strukturelle saldo post for post ledsaget en forklaring af den konkrete metode for den enkelte post.

2. Forskellige institutioners beregning af strukturel saldo

En række forskellige institutioner foretager løbende beregninger af den strukturelle saldo. Det gælder f.eks. nationale myndigheder, som har ansvaret for planlægningen af den økonomiske politik, men også internationale institutioner som EU-Kommissionen, OECD og IMF, der foretager beregninger som et led i en løbende overvågning af den europæiske og internationale økonomi, herunder de offentlige finanser.

Anvendelsen af den strukturelle saldo har tidligere været af mere analytisk karakter, men er nu et helt konkret værktøj i den formelle fastlæggelse af finanspolitikken. Det ses bl.a. inden for EU-samarbejdet med Stabilitets- og Vækstpagtens krav til mellemfristede budgetmål, som udtrykkes ved den strukturelle saldo, og senest med finanspagten,

hvor krav til den strukturelle saldo skal indføres i national lovgivning. I Danmark beregner Finansministeriet løbende den strukturelle saldo, som i tråd med udviklingen i EU-samarbejdet udgør et omdrejningspunkt i tilrettelæggelsen af den økonomiske politik senest med vedtagelsen af budgetloven.

Der eksisterer ikke en entydig tilgang til at beregne den strukturelle saldo. Men overordnet kan der skelnes mellem to tilgange; en aggregeret tilgang og en disaggregeret tilgang. Med den aggregerede tilgang tages der udgangspunkt i den faktiske saldo, som renses for virkningen af konjunktursituationen ved at fratække eller tillægge et konjunkturbidrag. Konjunkturbidraget beregnes som regel ved produktet af et konjunkturgap, f.eks. output gap, og en budgetelasticitet. En sådan tilgang anvendes bl.a. af EU-kommissionen, OECD, IMF og Finansministeriet, *jf. tabel 1*. OECD har estimeret landespecifikke budgetelasticiteter, som måler og indebærer en korrektion for konjunkturfølsomheden i proventet fra personskatter, afgifter, selskabsskat og obligatoriske bidrag til sociale ordninger på indtægtsiden samt udgifterne til arbejdsløshedsdagpenge på udgiftssiden. Både EU-kommissionens og IMF's beregninger er baseret på OECDs estimerede elasticiteter. Finansministeriet anvender en budgetelasticitet, som er beregnet på den makroøkonomiske model ADAM, og som indebærer en korrektion for konjunkturfølsomheden i skatter og afgifter på indtægtsiden, mens udgiftssiden samlet set ikke vurderes at blive påvirket af konjunkturerne. Det skyldes, at konjunkturbetingede ændringer i udgifter til dagpenge og kontanthjælp ifølge Finansministeriets beregninger udlignes af ændringer i udgifter til offentligt forbrug, offentlige investeringer og subsidier afledt af konjunkturbetingede offentlige pris- og lønændringer.

Formålet med den disaggregerede beregning er bl.a. at tage højde for det forhold, at konjunktursituationens *karakter* kan have betydning for de offentlige finanser. Det kan f.eks. have betydning, om BNP-væksten er drevet af privat forbrug eller eksport, fordi privatforbruget i større omfang påvirker de offentlige indtægter via moms og afgifter. Da den aggregerede beregning anvender en overordnet budgetelasticitet og et overordnet konjunkturgap, tages der ikke højde for sådanne sammensætningseffekter. ECB foretager en disaggregeret beregning, hvor der anvendes såvel budgetspecifikke elasticiteter som budgetspecifikke gaps for de relevante budgetposter for at tage højde for sammensætningseffekter. Desuden kan der peges på Konjunkturinstitutet i Sverige, der foretager en disaggregeret beregning, hvor det strukturelle niveau for relevante udgifts- og indtægtsposter beregnes ud fra implicite skatte- og udgiftssatser og et strukturelt skatte- og udgiftsgrundlag.

Udover konjunkturbetingede forhold korrigerer enkelte institutioner endvidere for en række særlige forhold. Det gælder både for beregninger baseret på en aggregeret og en disaggregeret tilgang. Disse forhold vedrører fluktuationer af både tilbagevendende og enkeltstående karakter, som forekommer uden direkte sammenhæng med konjunkturerne. Finansministeriet korrigerer f.eks. for fluktuationer i provenuet fra en række indtægtsposter relateret til volatile aktiv- og varepriser, og derudover korrigeres der for engangsforanstaltninger. I en dansk kontekst kunne sidstnævnte f.eks. være virkningen af udbetalingen af SP-midler i 2009 og efterlønsbidragene 2012.

En disaggregeret tilgang kræver større kendskab til landespecifikke forhold og adgang til mere omfattende data, hvilket kan være med til gøre beregningen mere kompleks og mindre gennemskuelig. Den aggregerede tilgang følger i højere grad ensartede og gennemskuelige principper, og sammenhængen til den generelle konjunktursituation f.eks. målt ved et output gap er pr. definition bedre. Tilgangen kan derfor anvendes med fordel, når der skal foretages sammenlignelige beregninger for mange lande, hvilket især er relevant for internationale organisationer.

Tabel 1. Udvalgte institutioners anvendelse og beregning af strukturel saldo

Institution	Anvendelse	Konjunkturrensning	Særlige forhold
EU	Overvågning af medlemslandenes offentlige finanser som et led i overholdelse af Stabilitets- og Vækstpagten.	Den faktiske saldo fratrækkes et konjunkturbidrag, som beregnes på baggrund af en sammenvejet budgetelasticitet og et output gap. EU anvender en budgetelasticitet baseret på OECDs estimerede elasticiteter.	Der korrigeres for engangsforanstaltninger
OECD	Overvågning af de offentlige finanser i OECD-landene.	Den faktiske saldo fratrækkes et konjunkturbidrag, som beregnes på baggrund af sammenvejet budgetelasticitet samt et output gap. OECD beregner en budgetelasticitet pba. af konjunkturfølsomheden i provenuet fra personskatter, afgifter, selskabsskat og obligatoriske bidrag til sociale ordninger samt udgifter til arbejdsløshedsdagpenge.	Der korrigeres for engangsforanstaltninger
IMF	Overvågning af den økonomiske udvikling i medlemslandene og verdensøkonomien.	Den faktiske saldo fratrækkes et konjunkturbidrag, som beregnes på baggrund af en sammenvejet budgetelasticitet og et output gap. IMF anvender en budgetelasticitet baseret på OECD's estimerede elasticiteter.	Der korrigeres for særlige poster relateret til volatile aktiv- og varepriser samt engangsforanstaltninger.
ECB	Overvågning af de offentlige finanser i euroområdet.	Den faktiske saldo fratrækkes et konjunkturbidrag, som beregnes for personskatter, afgifter, selskabsskat og obligatoriske bidrag til sociale ordninger samt udgifter til arbejdsløshedsdagpenge.	Der korrigeres for engangsforanstaltninger.

		For hver budgetpost anvendes en budgetspecifik elasticitet og skatte-/udgiftsbasis.	
Finansministeriet	Finansministeriet har foretaget beregninger af den strukturelle saldo i mange år. I de senere år har anvendelsen af saldoen fulgt udviklingen i EU-samarbejdet, og saldoen har således indtaget en mere formel rolle. Senest med budgetloven udgør den strukturelle saldo en målvariabel, som årligt skal leve op til en underskudsgrænse på max ½ pct. af BNP.	Den faktiske saldo fratrækkes et konjunkturbidrag, som beregnes via en sammenvejede budgetelasticitet og et konjunkturgap bestående af en sammenvejning af et output gap og et beskæftigelsesgap. Finansministeriet beregner en budgetelasticitet p.b.a. af den makroøkonomiske model ADAM.	Der korrigeres for fluktuationer i en række budgetposter bl.a. provenuet fra registreringsafgift, pensionsafkastskat, Nordsøaktiviteter, selskabsskat og nettorentebetaling. Derudover korrigeres løbende for en række engangsforanstaltninger.
Svenske Finansdepartement	Finansdepartementet i Sverige beregner en strukturel saldo, som indtager en central rolle i det finanspolitiske styringssystem.	Den faktiske saldo fratrækkes et konjunkturbidrag, som beregnes på baggrund af en sammenvejede budgetelasticitet og et output gap. Finansdepartementet anvender en budgetelasticitet baseret på OECDs estimerede elasticiteter.	Der korrigeres for ekstraordinære skatteindtægter samt engangsforanstaltninger.
Norske Finansdepartement	Finansdepartementet i Norge beregner en oliekorrigeret, strukturel saldo, der bl.a. anvendes som et mål for den løbende brug af olieindtægterne.	Den faktiske saldo for statsbudgettet korrigeres for konjunktur og andre fluktuationer i tolv forskellige skatte- og afgiftsprovenuer på indtægtssiden samt arbejdsløshedsdagpenge på udgiftssiden. Korrektionen beregnes som forskellen mellem de faktiske og strukturelle provenuer, hvor de strukturelle provenuer beregnes p.b.a. regulerede skattesatser og beregnede strukturelle skatte- og udgiftsgrundlag.	Der korrigeres for en række særlige forhold bl.a. indtægter relateret til olieaktiviteter og nettorenteindtægter.
Konjunkturinstituttet i Sverige	Konjunkturinstituttet er placeret under det svenske Finansdepartement, hvor det bistår med makroøkonomiske prognoser og modeller. Konjunkturinstituttet har status som en uafhængig myndighed.	Det strukturelle niveau bestemmes for hovedparten af indtægtsposterne og en udgiftspost p.b.a. en (implicit) skatte-/udgiftssats og et underliggende strukturelt skatte-/udgiftsgrundlag.	Der korrigeres for udvalgte engangsforanstaltninger.

Kilder:

- a. Aasdalen mfl. (2011), "Finansdepartementets beregning av strukturell, oliekorrigert budsjettbalanse", Norges Finansdepartementet.
- b. Bornhorst mfl. (2011), "When and how to adjust beyond the business cycle? A guide to structural fiscal balances", Fiscal Affairs Department, IMF.
- c. Braconier og Forsfält (2004), "A new method for constructing a cyclically adjusted budget balance: the case of Sweden", wp. 90, Konjunkturinstituttet.
- d. Bouthevillain mfl. (2001), "Cyclically adjusted Budget Balances: An alternative approach", ECB working paper no. 77.
- e. EU-Kommissionen (2012), "Cyclically adjustment of Budget Balances".
- f. Fedolino mfl. (2009), "Computing Cyclically Adjusted Balances and Automatic Stabilizers", Fiscal Affairs Department, IMF.
- g. Girouard & André (2005), "Measuring Cyclically adjusted Budget Balances for OECD Countries", OECD, Economics Department wp. 434.
- h. Joumard mfl. (2008), "Accounting for one-off operations when assessing underlying fiscal positions", OECD Economics Department, wp. 642.
- i. Kremer mfl. (2006), "A Disaggregated Framework for the Analysis of Structural Developments in Public Finances", ECB working paper no. 579.
- j. Larch og Turrini (2009), "The cyclically-adjusted budget balance in EU fiscal policy making: A love at first sight turned into a mature relationship", Economic and Financial Affairs, European Commission.
- k. Skaarup, M. (2005), "Beregning af den strukturelle offentlige saldo", Finansministeriet, arbejdspapir nr. 17/2005.
- l. Det Svenske Finansdepartement.
- m. Svensk finanspolitik, Finanspolitiska rådets rapport 2011 og 2012.

3. DØR's beregning af strukturel saldo

DØR's beregning af den strukturelle saldo er baseret på en disaggregeret tilgang for alle poster på de offentlige finanser. Beregningen tager udgangspunkt i modelleringen af de offentlige finanser i DØR's makroøkonomiske model SMEC, som anvendes i DØR's halvårslige konjunkturvurderinger. På baggrund af modellens afgrænsning af de offentlige finanser fastlægges et strukturelt niveau for de forskellige poster på den offentlige saldo. Her skelnes der ikke mellem forhold relateret til konjunkturer og andre ekstraordinære forhold. Afvigelserne mellem det faktiske og strukturelle niveau anses således for midlertidige, hvad enten de skyldes konjunkturer eller andre forhold.

En fordel ved denne disaggregerede tilgang er bl.a., at fastlæggelsen af grundlaget for den strukturelle saldo samtidig udgør grundlaget for fremskrivningen af de offentlige finanser på mellemfristet sigt. Med en aggregeret tilgang til beregning af strukturel saldo ville disse valg alternativt skulle tages ved fremskrivningen af den faktiske saldo.

Tilgangen i fastlæggelsen af de strukturelle niveauer tager afsæt i, at hovedparten af posterne på den offentlige saldo i SMEC er sammensat af en sats og et indtægts- eller udgiftsgrundlag f.eks. en skattesats og et indkomstgrundlag eller en dagpengesats og antallet af ledige. Satserne i SMEC består af implicite, modelberegneede satser samt faktiske lovbestemte satser fx den generelle momssats på 25 pct. Satsændringerne afspejler som regel strukturelle forhold i form af politikændringer. De kan være relateret til lovbestemte satsændringer, men også ændringer i afgrænsningen af et grundlag, som kan være afspejlet i den implicite sats f.eks. en ændring af topskattegrænsen. Grundlaget kan derimod være bestemt af konjunkturer og andre forhold, som ikke er af strukturel karakter. Det strukturelle niveau for de enkelte poster på saldoen bestemmes således ved at fastlægge et strukturelt niveau for skatte- eller udgiftsgrundlaget.

For en række poster er denne fremgangsmåde med et strukturelt niveau opgjort på baggrund af en sats og et strukturelt grundlag ikke mulig. For disse poster er det strukturelle niveau typisk fastlagt som et syvårs glidende gennemsnit eller som en fast andel af BNP. Endvidere er det strukturelle niveau for en række poster fastsat til at være strukturelle pr. definition, dvs. den faktiske udvikling antages at være strukturel.

I det følgende beskrives fastlæggelsen af de strukturelle niveauer for udgifts- og indtægtssiden via en række forenklede ligninger. Lad den strukturelle saldo (S^*) være givet ved de strukturelle primære indtægter (R^*), de strukturelle primære udgifter (E^*) og de strukturelle nettorenteudgifter (NI^*)

$$S^* = E^* + R^* + NI^*$$

Først beskrives de offentlige primære udgifter, dernæst de offentlige primære indtægter og til sidst de offentlige nettorenteudgifter.

*Offentlige primære udgifter, E^**

Det strukturelle niveau for udgiftssiden (E^*) kan opdeles i et offentligt forbrug (C_O^*), offentlige investeringer (I_O^*), ledighedsrelaterede overførsler (TY_D^*), øvrige indkomstoverførsler ekskl. ledighedsrelaterede overførsler (TY_R^*) og øvrige udgifter (E_R^*)

$$E^* = C_O^* + I_O^* + TY_D^* + TY_R^* + E_R^*$$

Det offentlige forbrug og de offentlige investeringer samt indkomstoverførsler er i vid udstrækning bestemt af en politisk prioritering. Hovedparten af det offentlige forbrug fastlægges f.eks. via de årlige økonomiaftaler mellem stat, kommuner og regioner, og indkomstoverførsler til f.eks. folkepension og efterløn afspejler hovedsageligt en politisk prioritering og den demografiske udvikling. På udgiftssiden antages hovedparten af udgifterne derfor at være strukturelle pr. definition. Det gælder det offentlige forbrug, offentlige investeringer og indkomstoverførsler ekskl. ledighedsrelaterede overførsler, hvor det strukturelle niveau er lig det faktiske

$$C_O^* = C_O$$

$$I_O^* = I_O$$

$$TY_R^* = TY_R$$

Det gælder ikke for de ledighedsrelaterede overførsler (TY_D) til f.eks. dagpenge og kontanthjælp, hvor der beregnes et strukturelt niveau på baggrund af et strukturelt udgiftsgrundlag f.eks. strukturel ledighed (UL^*), en strukturel andel (a_j^*) af de ledige på overførselstypen j samt en gennemsnitlig sats (s_j) relevant for den pågældende overførselstype j .

$$TY_D^* = \sum_j s_j \cdot a_j^* \cdot UL^*$$

Via den overenskomstaftalte reguleringsordning af de offentlige lønninger og den lovbestemte satsregulering af indkomstoverførslerne kan en konjunkturdrevet lønudvikling i den private sektor medføre konjunkturbetingede ændringer i de offentlige udgifter,

men med en vis forsinkelse. Som det vises nedenfor, slår offentlige lønninger og indkomstoverførsler tilsvarende igennem på grundlaget på indtægtssiden, idet beregningen af den strukturelle lønsum ligeledes er baseret på en antagelse om, at offentlig lønsum er strukturel pr. definition. Skattegrundlaget er således en funktion af den strukturelle offentlige lønsum og de strukturelle indkomstoverførsler.

På udgiftssiden er der en række øvrige poster, hvor det strukturelle grundlag er vanskeligere at fastlægge f.eks. udgifter i form af løbende overførsler eller kapitaloverførsler fra den offentlige sektor til den private sektor eller udlandet. For disse poster anvendes primært en tilgang, hvor det strukturelle niveau (E_R^*) fastlægges som en fast andel af det strukturelle BNP baseret på et historisk gennemsnit.

*Offentlige primære indtægter, R^**

Det strukturelle niveau på indtægtssiden (R^*) kan overordnet set opdeles i strukturelle provenuer fra direkte skatter (T_D^*), indirekte skatter (T_I^*), øvrige skatter (T_R^*) og øvrige indtægter (R_R^*)

$$R^* = T_D^* + T_I^* + T_R^* + R_R^*$$

De strukturelle provenuer fra direkte skatter (T_D^*) og indirekte skatter (T_I^*) fastlægges overvejende ved, at der for hver post fastlægges et strukturelt grundlag for de direkte skatter (TB_D^*) og indirekte skatter (TB_I^*), som multipliceres med den tilhørende implícite eller eksplicitte skattesats (t_D) eller afgiftssats (t_I) for den relevante direkte skat i eller afgift j

$$T_D^* = \sum_i t_{D,i} \cdot TB_{D,i}^*$$

$$T_I^* = \sum_j t_{I,j} \cdot TB_{I,j}^*$$

F.eks. beregnes et strukturelt skattegrundlag for den personlige indkomst ($TB_{D, \text{personlig indkomst}}^*$) på basis af antagelser om bl.a. den strukturelle lønsum (W^*L^*), det strukturelle niveau for skattepligtige indkomstoverførsler (TY^*) og øvrig strukturel personlig indkomst (A^*), herunder strukturelle nettopensionsudbetalingerne samt det strukturelle niveau for husholdningernes renteudgifter.

$$TB_{D, \text{personlig indkomst}}^* = TB_{D, \text{personlig indkomst}}^*(W^*L^*, TY^*, A^*)$$

Heri indgår, at de strukturelle niveauer på udgiftssiden, f.eks. offentlig lønsum ($W_O^*L_O^*$), behandles tilsvarende på indtægtssiden. Det betyder således, at det strukturelle skattegrundlag for den personlige indkomst er en funktion af en strukturel samlet lønsum ($W^*L^* = W_O^*L_O^* + W_P^*L_P^*$), hvor den strukturelle offentlige lønsum er lig den faktiske offentlige lønsum ($W_O^*L_O^* = W_O L_O$), mens den private lønsum ($W_P^*L_P^*$) er konjunkturrenset.

Det strukturelle grundlag for de indirekte skatter (TB_I^*) er en funktion af strukturelle niveau for privatforbruget (C_P^*) samt erhvervenes varekøb (V^*) og investeringer (I^*)

$$TB_{I,j}^* = TB_{I,j}^*(C_{P,j}^*, V_j^*, I_j^*)$$

Det strukturelle niveau for privatforbruget er baseret på en beregnet strukturel forbrugskvote og en strukturel disponibel indkomst. Det strukturelle offentlige varekøb og de strukturelle offentlige investeringer er lig det faktiske niveau i overensstemmelse med antagelsen på udgiftssiden, mens det strukturelle grundlag for varekøb og investeringer i den private sektor er konjunkturrenset.

En række øvrige skatter og indtægter er af en sådan karakter, at en skelnen mellem et strukturelt skattegrundlag og en skattesats ikke giver mening eller er vanskeligt at fastlægge. De vedrører bl.a. indtægter fra løbende overførsler og kapitaloverførsler fra den private sektor og udlandet til den offentlige sektor samt indtægter fra Nordsøen og øvrig selskabsskat. For disse poster er det strukturelle niveau (T_R^* og R_R^*) primært fastlagt som en fast andel af strukturelt BNP eller et syvårs centreret glidende gennemsnit.

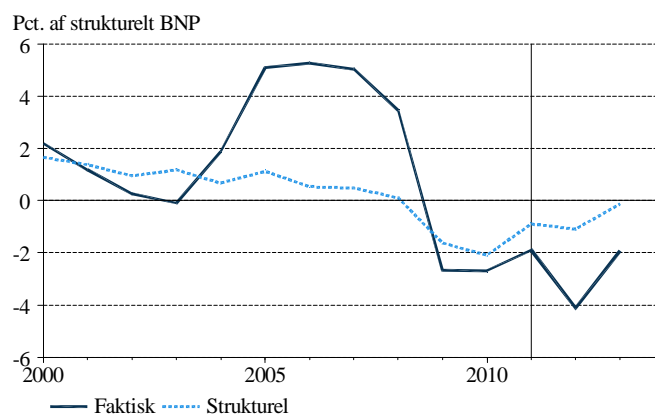
*Nettorenteudgifter, NI**

De strukturelle offentlige nettorenteudgifter fastlægges på baggrund af et syvårs centreret glidende gennemsnit.

Den strukturelle saldo 2000-13

På baggrund af ovennævnte metode kan den strukturelle saldo for perioden 2000-13 beregnes som vist i *figur 1*. Den strukturelle saldo viser et overskud frem til 2008, hvorefter der ses en markant forværring af saldoen i 2009 og 2010, som indebærer strukturelle underskud. Fra 2010 ses en genopretning af saldoen til balance i 2013. Beregningsmetoden er dokumenteret post for post i bilag 1.

Figur 1. DØRs beregning af strukturel saldo

Bilag 1: DØRs beregning af strukturel saldo – post for post

Tabel 2. Oversigt over poster på den strukturelle saldo i pct. af strukturelt BNP

SMEC variabel-navn	Beskrivelse	Pct. af strukturelt BNP (2011)
	Udgifter	
<i>Co</i>	Offentligt forbrug	28,0
<i>Ios</i>	Offentlige investeringer	2,2
<i>Typfp</i>	Folkepension	5,5
<i>Typfo</i>	Førtidspension	2,2
<i>Type</i>	Efterløn, overgangsydelse og fleksydelse	1,1
<i>Typr</i>	Øvrige pensioner	1,4
<i>Tym</i>	Midlertidig udenfor arbejdsstyrken (sygedagpenge, barsel, orlovsydelse og feriedagpenge)	1,6
<i>Tyd</i>	Dagpenge	0,9
<i>Tyks</i>	Kontanthjælp (ledige)	0,7
<i>Tyrs</i>	Resterende skattepligtige indkomstoverførsler	0,1
<i>Tyrr</i>	Resterende ikke-skattepligtige indkomstoverførsler	2,3
<i>Tyu</i>	Overførsler til personer i uddannelse og aktivering udenfor arbejdsstyrken	1,3
<i>Siqlt</i>	Løntilskud (jobtræning, fleksjob, skånejob mv.)	0,4
<i>Siqak</i>	Overførsler til aktiverede kontanthjælpsmodtagere	0,3
	Øvrige udgifter	4,6
<i>Tioon</i>	Nettorenteudgifter	0,3
	Indtægter	
<i>Ssysp</i>	Personskatter	17,3
<i>Sda</i>	Arbejdsmarkedsbidrag	4,4
<i>Sig</i>	Moms	10,4
<i>Sipx</i>	Punktafgifter	4,0
<i>Sir</i>	Registreringsafgift	1,2
<i>Sdsq</i>	Selskabsskat ekskl. selskabsskat fra kulbrinteskattepligtige selskaber og kulbrinteskat	2,4
<i>Sn</i>	Nordsøbeskatning	1,7
<i>Siqej</i>	Ejendomsskat	1,2
<i>Ssyvej</i>	Ejendomsværdiskat	0,7
<i>Sdr</i>	Pensionsafkastbeskatning	1,0
<i>Sdp</i>	Andre personlige indkomstskatter inkl. afgift på udbetalte kapitalpensioner	0,6
<i>Sdv</i>	Vægtafgift (husholdninger)	0,5
<i>Siqu</i>	AER-bidrag fra erhvervene	0,3
<i>Siqam</i>	Lønsumsafgift	0,3
<i>Safma</i>	Bidrag til A-kasser	0,6
<i>Safme</i>	Bidrag til efterlønsordning	0,3
<i>Ivos</i>	Offentlige afskrivninger	1,9
<i>Typri</i>	Imputerede bidrag til tjenestemandspensioner	0,9
	Øvrige indtægter	2,2

Tabel 3. DØRs beregning af strukturel saldo – post for post

Variabel	Beskrivelse	Beregning	Data
Udgifter			
<i>Co</i>	Offentligt forbrug	Det offentlige forbrug, som dækker over lønsum, nettovarekøb, naturlieydelse samt imputerede afskrivninger og tjenestemandspensionsbidrag, er fastsat til at være strukturelt pr. definition. Det gælder også på indtægtssiden, hvor offentlig lønsum og varekøb trækker provenu i form af skatter og afgifter under antagelse af at være strukturelle pr. definition.	<p>Pct. af strukturelt BNP</p> <p>— Faktisk Strukturel</p>
<i>Ios</i>	Offentlige investeringer	De offentlige investeringer er fastsat til at være strukturelle pr. definition. Det gælder også for provenuet fra moms på offentlige investeringer på indtægtssiden.	<p>Pct. af strukturelt BNP</p> <p>— Faktisk Strukturel</p>
<i>Typfp</i>	Folkepension	Udgiften til folkepension er fastsat til at være strukturel pr. definition. Det gælder også for skattegrundlaget på indtægtssiden.	<p>Pct. af strukturelt BNP</p> <p>— Faktisk Strukturel</p>

<p><i>Typfo</i></p>	<p>Førtidspension</p>	<p>Udgiften til førtidspension er fastsat til at være strukturel pr. definition. Det gælder også for skattegrundlaget på indtægtssiden.</p>	<p>Pct. af strukturelt BNP</p> <p>— Faktisk Strukturel</p>
<p><i>Type</i></p>	<p>Efterløn, overgangsydelse og fleksydelse</p>	<p>Udgiften til efterløn mv. er fastsat til at være strukturel pr. definition. Det gælder også for skattegrundlaget på indtægtssiden.</p>	<p>Pct. af strukturelt BNP</p> <p>— Faktisk Strukturel</p>
<p><i>Typr</i></p>	<p>Øvrige pensioner</p>	<p>Udgiften til øvrige pensioner er fastsat til at være strukturel pr. definition. Det gælder også for skattegrundlaget på indtægtssiden.</p>	<p>Pct. af strukturelt BNP</p> <p>— Faktisk Strukturel</p>

<p><i>Tym</i></p>	<p>Midlertidig udenfor arbejdsstyrken (sygedagpenge, barsel, orlovsydelse og feriedagpenge)</p>	<p>Den strukturelle udgift beregnes pba. SMEC-modellens implicitte satser for sygedagpenge, barselsdagpenge, orlovsydelse og feriedagpenge samt et strukturelt grundlag for antal modtagere af de enkelte ydelser.</p> <p>Det strukturelle grundlag for de enkelte ydelser beregnes som en fast andel af den strukturelle beskæftigelse, som ligger til grund for Dansk Økonomi, efterår 2012, hvor andelen er baseret på et historisk gennemsnit.</p>	
<p><i>Tyd</i></p>	<p>Dagpenge</p>	<p>Den strukturelle udgift beregnes pba. af SMEC-modellens implicitte dagpengesats og et strukturelt grundlag opgjort pba. den strukturelle ledighed, som ligger til grund for Dansk Økonomi, efterår 2012, og en fast dagpengemodtagerandel, som er baseret på et historisk gennemsnit.</p>	
<p><i>Tyks</i></p>	<p>Kontanthjælp</p>	<p>Posten omfatter udgifter til ledige på kontanthjælp (matchgruppe 1 og 2) samt øvrige på kontanthjælp (matchgruppe 3).</p> <p>Den strukturelle udgift til ledige beregnes pba. af SMEC-modellens implicitte sats for kontanthjælp og et strukturelt grundlag opgjort pba. den strukturelle ledighed, som ligger til grund for Dansk Økonomi, efterår 2012, og en fast kontanthjælpsmodtagerandel, der er baseret på et historisk gennemsnit.</p> <p>Udgifter til øvrige på kontanthjælp (matchgruppe 3) er fastsat til at være strukturelle pr. definition.</p>	

<p><i>Tyrs</i></p>	<p>Resterende skattepligtige indkomstoverførsler</p>	<p>Udgiften til resterende skattepligtige indkomstoverførsler er fastsat til at være strukturel pr. definition. Det gælder også for skattegrundlaget på indtægtssiden.</p>	<p>Pct. af strukturelt BNP</p> <p>— Faktisk Strukturel</p>
<p><i>Tyrr</i></p>	<p>Resterende ikke-skattepligtige indkomstoverførsler</p>	<p>Udgiften til resterende ikke-skattepligtige indkomstoverførsler er fastsat til at være strukturel pr. definition. Det gælder også for skattegrundlaget på indtægtssiden.</p>	<p>Pct. af strukturelt BNP</p> <p>— Faktisk Strukturel</p>
<p><i>Tyu</i></p>	<p>Overførsler til personer i uddannelse og aktivering udenfor arbejdsstyrken</p>	<p>Udgifter til personer i ordinær uddannelse antages at være strukturelle pr. definition.</p> <p>Den strukturelle udgift til aktiverede uden for arbejdsstyrken beregnes pba. af SMEC-modellens implicite sats for aktiverede uden for arbejdsstyrken og et strukturelt grundlag opgjort pba. den strukturelle ledighed, en fast dagpengemodtagerandel og en fast andel for aktiveringsomfanget, som er baseret på et historisk gennemsnit.</p>	<p>Pct. af strukturelt BNP</p> <p>— Faktisk Strukturel</p>

<p><i>Siqlt</i></p>	<p>Løntilskud (jobtræning, flexjob, skånejob mv.)</p>	<p>Den strukturelle udgift til beskæftigede i jobtræning beregnes pba. en fast andel dagpengemodtagere og en fast andel i løntilskud baseret på et historisk gennemsnit. Udgifter til beskæftigede i fleksjob, skånejob er fastsat til være er strukturelle pr. definition.</p>	
<p><i>Siqak</i></p>	<p>Overførsler til aktiverede kontanthjælpsmodtagere</p>	<p>Udgiften til overførsler til aktiverede kontanthjælpsmodtagere er fastsat til at være strukturel pr. definition.</p>	
	<p>Øvrige udgifter</p>	<p>De øvrige udgifter omfatter visse subsidier, overførsler og kapitaloverførsler til den private sektor og udlandet.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Varetilknyttede subsidier • Øvrige produktionssubsidier • Kapitaloverførsler fra offentlig til privat sektor • Øvrige overførsler fra offentlig til privat sektor • Kapitaloverførsler fra offentlig sektor til udland • Øvrige overførsler fra offentlig sektor til udland • EU-bidrag <p>Det strukturelle niveau for hovedparten af disse udgifter sat til en fast andel af strukturelt BNP baseret på et historisk gennemsnit.</p>	

<p><i>Tioon</i></p>	<p>Nettorenteudgifter</p>	<p>Det strukturelle niveau beregnes som et 7 års centreret glidende gennemsnit.</p>	
<p>Indtægter</p>			
<p><i>Ssyssp</i></p>	<p>Personskatter</p>	<p>Det strukturelle provenu er beregnet på baggrund af SMEC-modellens faktiske implicitte skattesatser for hhv. personlig og skattepligtig indkomst samt et strukturelt grundlag for personlig og skattepligtig indkomst.</p> <p>Det strukturelle grundlag for den personlige indkomst bestemmes ved:</p> <ul style="list-style-type: none"> • En strukturel lønsum baseret på en strukturel lønkvote, jf. variabelen <i>byw</i>. • Strukturelle skattepligtige indkomstoverførsler; hovedparten er strukturelle pr. definition med undtagelse af bl.a. dagpenge, kontanthjælp og sygedagpenge, som bestemmes via den strukturelle ledighed. • Strukturelle nettopensionsudbetalinger; indbetalinger bestemmes pba. SMEC-modellens faktiske bidragssatser samt den strukturelle lønsum (ekskl. imputerede bidrag til tjenestemandspensioner) og overskud af egen virksomhed, mens udbetalinger bestemmes pba. udglattede (via HP-filer) udbetalingsandele og udglattet privat pensionsformue. • Strukturelt overskud af egen virksomhed; der bestemmes ved at udglatte opgørelsen af restindkomst i husholdningerne ekskl. restindkomst i boligbenyttelse fratrukket skattemæssige afskrivninger. • Strukturelt arbejdsmarkedsbidrag jf. variabelen <i>sda</i>. <p>Det strukturelle grundlag for den skattepligtige indkomst bestemmes ved:</p> <ul style="list-style-type: none"> • En strukturel personlig indkomst. • Strukturelle nettorenteudgifter i den private sektor ekskl. pensionssektoren jf. variabelen <i>tipqn</i>. • Strukturelle A-kasse- og efterlønsbidrag; A-kassebidrag beregnes via 	

<p><i>Byw</i></p>	<p>- <i>Lønkvote</i></p>	<p>en implicit sats og den strukturelle arbejdsstyrke, som ligger til grund for Dansk Økonomi, efterår 2012, og efterlønsbidrag beregnes pba. en implicit sats, andel af arbejdsstyrken tilmeldt efterlønsordningen samt den strukturelle arbejdsstyrke. Se variablerne <i>safma</i> og <i>safme</i>.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Beskæftigelsesfradrag; faktisk implicit sats og strukturel lønsum. <p>Den strukturelle lønkvote er baseret på en sammenvejning af lønkvoten i det offentlige erhverv og de private erhverv pba. af erhvervenes af andel af strukturel BVT.</p> <p>I det offentlige erhverv er lønkvoten opgjort pba. en antagelse om, at lønsummen er strukturel pr. definition i overensstemmelse med antagelsen på udgiftssiden.</p> <p>For de private erhverv under ét er lønkvoten opgjort pba. af et historisk gennemsnit svarende til ca. 55 pct. af BVT.</p>	
<p><i>Tipqn</i></p>	<p>- <i>Husholdningernes renteudgifter (netto)</i></p>	<p>De strukturelle nettorenteudgifter i husholdningerne antages at udgøre 80 pct. af nettorenteudgifterne i den private sektor ekskl. pensionssektoren, <i>tipqn</i>. Nettorenteudgifterne bestemmes som en fast nominal forrentning på 4 pct. af sektorens nettoformue, som er udglattet via et HP-filter.</p> <p>Forrentningen af nettoformuen på 4 pct. tager udgangspunkt i en vurdering af den historiske implicitte forrentning af nettoformuen.</p>	

<p><i>Sda</i></p>	<p>Arbeitsmarkedsbidrag</p>	<p>Det strukturelle provenu er opgjørt via den faktiske sats for arbeidsmarkedsbidraget og den strukturelle lønsum (ekskl. imputerede tjenestemandspensionsbidrag), jf. den strukturelle lønkvote, og overskud af egen virksomhed.</p>	
<p><i>Sig</i></p>	<p>Moms</p> <p>- Forbrugskvote</p> <p>- Disponibel indkomst</p>	<p>Det strukturelle provenu er opgjørt ved den generelle momssats og SMEC-modellens erhvervs- og sektorspecifikke momsbelastningsgrader samt beregnede strukturelle grundlag.</p> <p>Det strukturelle grundlag for moms ekskl. privat forbrug beregnes ved en udglatning (via HP-filer) af erhvervenes faktiske varekøb og investeringer, med undtagelse af offentligt varekøb og investeringer, som antages strukturelle pr. definition.</p> <p>Det strukturelle grundlag for moms af det private forbrug er baseret på en strukturel forbrugskvote og en strukturel disponibel indkomst.</p> <p>Den strukturelle forbrugskvote er beregnet som en lineær trend på baggrund af den historiske opgørelse af forbrugskvoten 1990-2011.</p> <p>Den strukturelle disponible indkomst beregnes på baggrund af de beregnede strukturelle niveauer for lønsum, restindkomst, indkomstoverførsler og øvrig indkomst i den private sektor samt summen af de strukturelle direkte skatter og andre skatter.</p>	

<p><i>Sip</i></p>	<p>Punktafgifter</p>	<p>Det strukturelle provenu er opgjort ved SMEC-modellens punktafgifts-satser samt et beregnet strukturelt grundlag.</p> <p>Det strukturelle grundlag for punktafgifter ekskl. provenu fra privat forbrug beregnes – ligesom for momsprovenuet - ved en udglatning det faktiske materiale- og energiforbrug samt investeringer, hvor offentligt varekøb og investeringer antages at være strukturelt pr. definition.</p> <p>Det strukturelle grundlag for punktafgifter af privatforbruget er baseret på den strukturelle forbrugskvote, jf. ovenfor.</p>	
<p><i>Sir</i></p>	<p>Registreringsafgift</p>	<p>Det strukturelle provenu antages at udgøre en fast andel på 1,2 pct. af strukturelt BNP.</p>	
<p><i>Sdsq</i></p>	<p>Selskabsskatter ekskl. selskabsskat fra kulbrinteskattepligtige selskaber og kulbrinteskate</p>	<p>Det strukturelle provenu antages at udgøre en fast andel på 2,2 pct. af strukturelt BNP.</p>	

Sn	Nordsøbeskatning	Det strukturelle provenu, som omfatter selskabsskat fra kulbrinteskattepligtige selskaber, kulbrinteskate, rørledningsafgift, og offentlige indtægter fra jordrente i Nordsøen, er opgjort som et 7 års centreret glidende gennemsnit.	
Siqej	Ejendomsskat	Det strukturelle provenu er baseret på SMEC-modellens gennemsnitlige grundskyldspromille og en trend i den reale vurderingspris. Den reale vurderingspris er en estimeret lineær trend pba. af den historiske udvikling i den reale kontantpris.	
Ssyej	Ejendomsværdiskat	Det strukturelle provenu er i de historiske år opgjort som strukturelt pr. definition, mens det fremadrettede provenu beregnes pba. en skønnet implicit skattesats og det faktiske grundlag i form af ejerandelen af den samlede boligkapital.	

<p><i>Sdr</i></p>	<p>Pensionsafkastbeskatning</p>	<p>Det strukturelle provenu beregnes pba. SMEC-modellens skattesats for og den skattepligtig andel af pensionssektoren afkast. Normalafkastet (inkl. omvurderinger) er sat til 5¼ pct. af den private pensionsformue, hvor pensionsformuen er udglattet ved et HP-filter.</p>	
<p><i>Sdp</i></p>	<p>Andre personlige indkomstskatter</p>	<p>Det strukturelle provenu fra afgift på udbetalte kapitalpensioner er beregnet pba. af den faktiske skattesats i SMEC-modellen, strukturelle udbetalingsandele og den private pensionsformue udglattet via et HP-filter. De strukturelle udbetalingsandele er i de historiske år konstante baseret på et historisk gennemsnit, og i de fremadrettede år antages en stigende lineær trend, hvor udbetalingsandelen stiger med 0,2 pct. point frem mod 2020.</p> <p>Den øvrige del af andre personlige indkomstskatter er sat til en fast andel af strukturel BNP baseret på et historisk gennemsnit, dog korrigeret for afgift på udbetaling af SP-midler i 2009.</p>	
<p><i>Sdv</i></p>	<p>Vægtafgift (husholdninger)</p>	<p>Det strukturelle provenu er beregnet pba. SMEC-modellens implicite vægtafgiftssats for køretøjer for husholdningerne og en strukturel bilbeholdning, som beregnes ved en udglatning via HP-filter af den faktiske beholdning.</p>	

<p><i>Siqu</i></p>	<p>AER-bidrag fra erhvervene</p>	<p>Det strukturelle provenu beregnes pba. en faktisk gennemsnitlig sats for AER-bidraget og strukturelt antal lønmodtagere. Det strukturelle antal lønmodtagere fås pba. en udglattet andel lønmodtagere af den strukturelle beskæftigelse, som ligger til grund for Dansk Økonomi, efterår 2012.</p>	
<p><i>Siqam</i></p>	<p>Lønsumsafgift</p>	<p>Det strukturelle provenu fra lønsumsafgiften beregnes pba. en strukturel lønkvote i tjenesteerhverv baseret på et historisk gennemsnit samt en trend i værditilvæksten i tjenesteerhvervet.</p>	
<p><i>Safma</i></p>	<p>Bidrag til A-kasser</p>	<p>Det strukturelle provenu beregnes via SMEC-modellens implicitte sats for A-kassebidrag og den strukturelle arbejdsstyrke, som ligger til grund for Dansk Økonomi, efterår 2012</p>	

<p><i>Safme</i></p>	<p>Bidrag til efterlønsordning</p>	<p>Det strukturelle provenu beregnes pba. SMEC-modellens implicitte sats for efterlønsbidrag og et strukturelt grundlag opgjort ved den faktiske andel af arbejdsstyrken tilmeldt efterlønsordningen og den strukturelle arbejdsstyrke, som ligger til grund for Dansk Økonomi, efterår 2012</p>	
<p><i>Ivos</i></p>	<p>Offentlige afskrivninger</p>	<p>Strukturelle pr. definition. Posten er imputeret og indgår også på udgiftsiden i det offentlige forbrug og er således saldoneutral.</p>	
<p><i>Typri</i></p>	<p>Imputerede bidrag til tjenestemandspensioner</p>	<p>Strukturelt pr. definition. Posten er imputeret indgår også på udgiftssiden i det offentlige forbrug og er således saldoneutral.</p>	

	<p>Øvrige indtægter</p>	<p>Indtægterne omfatter bl.a. en række øvrige skatter og afgifter samt overførsler og kapitaloverførsler fra den private sektor og udlandet til den offentlige sektor:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dødsboskat • Aktieskat • Virksomhedsskat • Vægtafgift fra erhverv • Andre produktionskatter • Resterende sociale bidrag • Kapitalskat, arveafgift • Jordrente ekskl. indtægter fra Nordsøaktiviteter • Overskud af offentlig virksomhed • Frivillige bidrag til sociale ordninger • Kapitaloverførsler fra privat til offentlig sektor • Øvrige overførsler fra privat til offentlig sektor • Kapitaloverførsler fra udland til offentlig sektor • Øvrige overførsler fra udland til offentlig sektor • Øvrige overførsler fra EU <p>Det strukturelle niveau er for hovedparten af disse indtægter sat til en fast andel af strukturelt BNP baseret på et historisk gennemsnit. Det strukturelle niveau fra overskud af offentlig virksomhed er baseret på en faldende lineær trend, hvor provenuet er antaget til nul i 2015. Fra og med 2013 er det strukturelle niveau for andre produktionskatter løftet ift. det historiske gennemsnit pga. indtægter fra salg af CO2-kvoter.</p>	<p>Pct. af strukturelt BNP</p> <table border="1"> <caption>Estimated data from the chart</caption> <thead> <tr> <th>Year</th> <th>Faktisk (%)</th> <th>Strukturel (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>2000</td><td>2.45</td><td>2.75</td></tr> <tr><td>2001</td><td>2.55</td><td>2.72</td></tr> <tr><td>2002</td><td>2.55</td><td>2.68</td></tr> <tr><td>2003</td><td>2.32</td><td>2.65</td></tr> <tr><td>2004</td><td>2.90</td><td>2.62</td></tr> <tr><td>2005</td><td>2.75</td><td>2.60</td></tr> <tr><td>2006</td><td>3.00</td><td>2.58</td></tr> <tr><td>2007</td><td>3.05</td><td>2.55</td></tr> <tr><td>2008</td><td>2.50</td><td>2.52</td></tr> <tr><td>2009</td><td>2.18</td><td>2.50</td></tr> <tr><td>2010</td><td>2.45</td><td>2.48</td></tr> <tr><td>2011</td><td>3.05</td><td>2.45</td></tr> <tr><td>2012</td><td>2.50</td><td>2.42</td></tr> <tr><td>2013</td><td>2.55</td><td>2.40</td></tr> <tr><td>2014</td><td>2.55</td><td>2.38</td></tr> <tr><td>2015</td><td>2.55</td><td>2.35</td></tr> </tbody> </table>	Year	Faktisk (%)	Strukturel (%)	2000	2.45	2.75	2001	2.55	2.72	2002	2.55	2.68	2003	2.32	2.65	2004	2.90	2.62	2005	2.75	2.60	2006	3.00	2.58	2007	3.05	2.55	2008	2.50	2.52	2009	2.18	2.50	2010	2.45	2.48	2011	3.05	2.45	2012	2.50	2.42	2013	2.55	2.40	2014	2.55	2.38	2015	2.55	2.35
Year	Faktisk (%)	Strukturel (%)																																																				
2000	2.45	2.75																																																				
2001	2.55	2.72																																																				
2002	2.55	2.68																																																				
2003	2.32	2.65																																																				
2004	2.90	2.62																																																				
2005	2.75	2.60																																																				
2006	3.00	2.58																																																				
2007	3.05	2.55																																																				
2008	2.50	2.52																																																				
2009	2.18	2.50																																																				
2010	2.45	2.48																																																				
2011	3.05	2.45																																																				
2012	2.50	2.42																																																				
2013	2.55	2.40																																																				
2014	2.55	2.38																																																				
2015	2.55	2.35																																																				